* R F - 3 1 0 4 / 1 0 0 0 *

RF-3104

M. A. (Part-I) Examination

April / May – 2010

Hindi : Paper - IV

(प्रयोजनमूलक हिन्दी)

Time : **3** Hours] [Total Marks : **70**

सूचना :

(१)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :

☛ **M. A. (Part-1)**

Name of the Subject :

☛ **Hindi - 4**

☛Subject Code No. : **3 1 0 4** ☛Section No. (1, 2,.....) : **1&2**

Seat No. :

Student's Signature

(२) सभी प्रश्नों के अंक **समान** हैं ।

(३) दोनों विभागों के उत्तर **अलग–अलग** उत्तर पुस्तिकाओं में लिखिये ।

विभाग–१

१ हिन्दी के विभिन्न रूपों का परिचय दीजिये । १४

अथवा

१ टिप्पण और प्रारूपण के पारस्परिक संबंध को दर्शाते हुए टिप्पण की लाक्षणिकताएँ बताइये । १४

२ पत्रकारिता की परिभाषा देते हुए उसके उद्देशों को बताइये । १४

अथवा

२ हिन्दी पत्रकारिता के इतिहास का सामान्य परिचय दीजिये । १४

३ दृश्य–श्रव्य जनसंचार माध्यमों का परिचय दीजिये । १४

अथवा

३ विज्ञापन का महत्त्व सिद्ध करते हुए विज्ञापनी–भाषा का परिचय दीजिये । १४

विभाग–२

૪ कार्यालयी हिन्दी में अनुवाद के महत्त्व को प्रतिपादित कीजिये । १४

अथवा

૪ अनुवाद से क्या तात्पर्य है ? उसके क्षेत्रों का परिचय दीजिये । १४

૫ (अ) निम्नलिखित शब्दों का हिन्दी में अनुवाद कीजिये – ७

(1) Peon - પટાવાળો

(2) Accountant - હિસાબનીશ

(3) Medical Officer - તબીબી અધિકારી

(4) Worker - કામદાર

(5) Recession - મંદી

(6) Loan - ધિરાણ

(7) Unit - એકમ.

(ब) गुजराती या अंग्रेजी गद्यांश का हिन्दी में अनुवाद कीजिये : ७

ભારત સિવાય વિશ્વમાં ભાગ્યે જ એવો કોઈ દેશ હશે જ્યાં કોઈ વિદેશી ભાષાના માધ્યમમાં શિક્ષણ અપાતું હોય. રાજનીતિક ગુલામીના ફળસ્વરૂપ ભારતીય વિશ્વવિદ્યાલયોમાં અંગ્રેજી ભાષાનો ઉચ્ચ શિક્ષણના માધ્યમના રૂપમાં સ્વીકાર કરવામાં આવેલો, પણ દેશ સ્વતંત્ર થયા બાદ હવે આ અસ્વાભાવિક સ્થિતિ વધારે સમય ચાલી શકે નહીં. મહાત્મા ગાંધીજી જેવા નેતાઓએ તો સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામના જમાનામાં જ આ વિદેશી માધ્યમની વિરુદ્ધ અવાજ ઉઠાવેલો.

अथवा

There would be hardly any country like India in the world, where the medium of instruction is foreign language. English was accepted as a medium of higher education in the Indian Universities as a result of Political slavery. But after the freedom of the nation this unnatural situation can not be accepted any longer. Leaders like Mahatma Gandhi reised their voice against the medium of foreign language.